

Vergaderjaar 2011–2012

29 248

Invoering Diagnose Behandeling Combinaties (DBC's)

Nr. 235

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 6 juli 2012

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond bij enkele fracties behoefte een aantal vragen ter beantwoording voor te leggen aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 22 juni 2012 inzake compensatie versnelde afschrijving immateriële vaste activa (Kamerstuk 29 248, nr. 233).

De op 28 juni 2012 toegezonden vragen zijn met de door de minister bij brief van 5 juli 2012 toegezonden antwoorden hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Smeets

De griffier van de commissie,
Teunissen

Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inbreng PvdA-fractie

De leden van de fractie van de PvdA hebben met belangstelling kennis genomen van de brief, waarin de compensatie versnelde afschrijving immateriële activa wordt gemeld. Deze leden hebben voorts kennis genomen van het feit dat in 2010, toen de compensatieregeling werd ingesteld, uitgegaan werd van een maximaal bedrag van € 160 miljoen, maar dat dit bedrag nu wordt verhoogd met € 450 miljoen en nog eens met € 155 miljoen. En dat er dus in totaal € 605 miljoen in plaats van € 160 miljoen wordt vergoed. Is het waar dat vorig najaar al duidelijk werd dat er voor € 450 miljoen werd toegewezen en aanvullend ten laste van de ziekenhuisbudgetten 2010 wordt gebracht, en het BKZ als gevolg hiervan in 2010 ook met dit bedrag wordt overschreden?

De leden van de fractie van de PvdA vinden het merkwaardig dat een expliciete toelichting ontbreekt, alleen maar omdat in de jaarverslagen alleen die mutaties worden toegelicht die hebben plaatsgevonden tussen de ontwerpbegroting en het Jaarverslag. Zij vinden dat de voorliggende brief nog geen expliciete toelichting bevat. Is er sprake van een foute inschatting door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)? Zo ja, hoe kan het dat er sprake is van een verschil van € 445 miljoen? Waarom is dit niet voorzien?

Wordt deze overschrijding gecompenseerd? Zo ja hoe? Zo nee, moet dit bedrag alsnog door de zorgverzekeraar worden betaald en wat betekent dat voor de premie per verzekerde?

Is er een doorwerking van deze bedragen naar de uitgaven en de kaders 2011, 2012 en volgende jaren? Zo ja, kan precies worden aangegeven hoe deze er uit ziet?

Ligt het in de lijn der verwachting dat dit bedrag nog verder verhoogd wordt door de CBB uitspraken? Zo ja, met welk bedrag?

Klopt het dat er een oplossing is gevonden op de finale begroting van 2010, het jaar waarop de tegenvaller betrekking heeft? Zo ja, hoe ziet deze oplossing er uit?

Inbreng SP-fractie

Met verbazing hebben de leden van de SP-fractie kennis genomen van de enorme extra afschrijving die heeft plaatsgevonden inzake de immateriële vaste activa (IVA) van ziekenhuizen in 2010. Hoe kan het dat zo verkeerd is geraamd? Een oorspronkelijk bedrag van € 160 miljoen blijkt uiteindelijk € 605 miljoen te zijn. Kan de minister dit uitleggen?

Wat betekent deze tegenvaller, die in de begroting van 2010 wordt verwerkt, voor de huidige en toekomstige begrotingen? Ten koste van welke andere posten gaat dit? Betreft dat ook posten buiten de ziekenhuizen, of dient deze tegenvaller opgevangen te worden binnen het hoofdlijnenakkoord dat de minister met de ziekenhuizen heeft gesloten?

Zijn er op het gebied van de kapitaallasten nog meer tegenvallers te verwachten?

Reactie van de minister

Reactie op de inbreng van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie willen graag weten of vorig jaar al duidelijk werd dat er voor € 450 miljoen aan aanvragen in het kader van de beleidsregel Compensatie versnelde afschrijving immateriële vaste activa (voorts IVA-regeling) werd toegewezen, of dit bedrag aanvullend ten laste van de ziekenhuisbudgetten 2010 is gebracht, en of het BKZ als gevolg hiervan in 2010 ook met dit bedrag wordt overschreden.

In de periodieke levering over de ontwikkeling van de ziekenhuisbudgetten die VWS van de NZa in het najaar van 2011 heeft ontvangen, komt naar voren dat de NZa reeds voor een bedrag van ruim € 450 miljoen van de in totaal aangevraagde € 700 miljoen had gehonoreerd (zie hiervoor ook de marktscan Medisch Specialistische Zorg van december 2011 die als bijlage bij de voortgangsrapportage Medisch Specialistische Zorg aan uw Kamer is gestuurd [TK, 2011–2012, 29 248, nr. 223]). Aangezien voor deze regeling een bedrag van € 160 miljoen was gereserveerd, kwam de overschrijding in het najaar van 2011 hiermee op een bedrag van ruim € 290 miljoen. In mei van dit jaar is in bezwaar een bijkomend bedrag van circa € 155 miljoen toegekend door de NZa. De totale overschrijding komt hiermee op een bedrag van circa € 450 miljoen.

De leden van de PvdA-fractie vragen verder waarom in de jaarverslagen alleen die mutaties worden toegelicht die hebben plaatsgevonden tussen de ontwerpbegroting en het Jaarverslag.

In lijn met de systematiek zoals die op basis van de rijksbegrotingsvoorschriften van toepassing is op de rijksbegroting licht ik in het financieel beeld zorg in het Jaarverslag 2011 alle mutaties toe die tussen ontwerpbegroting 2011 en Jaarverslag 2011 hebben plaatsgevonden. Realisaties in oudere jaren zijn wel opgenomen in het historische overzicht van realisatiecijfers, maar mutaties daarin worden niet toegelicht.

Ook vragen de leden van de PvdA fractie of ik kan aangeven wat de oorzaken voor de overschrijding zijn en of deze oorzaken waren te voorzien.

Voor de raming van de omvang van de budgettaire gevolgen van de overgangsregeling heeft de NZa een enquête uitgevoerd (TK, 2009–2010, bijlage bij kamerstuk 29 248, nr. J). Met deze enquête is geprobeerd om vooraf een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de totale omvang van de IVA. Bij de opstelling van deze enquête heeft de NZa zich laten adviseren door enkele accountants die werkzaam zijn in de sector. De overschrijding is veroorzaakt doordat ziekenhuizen bij het beroep op de beleidsregel uiteindelijk meer IVA op hun balansen hebben aangetroffen dan zij eerder in de enquête hebben opgegeven. Dit kan voor een deel worden verklaard door recente nieuwbouw. IVA als gevolg van recente nieuwbouw waren ten tijde van de enquête nog niet bekend, maar voldoen wel aan de voorwaarden zoals gesteld in de beleidsregel. Een ander deel hangt samen met IVA die niet als zodanig in de boeken stonden, maar in de beleidsregel van de NZa wel als IVA worden gedefinieerd. Tot slot heeft een aantal instellingen niet op de enquête gereageerd. De enquête was niet verplicht en kende een relatief korte doorlooptijd. Ook hebben we moeten constateren dat ziekenhuizen pas aan de hand van de definitieve beleidsregel, meer nog dan naar aanleiding van de enquête, de exacte omvang van de IVA in beeld hebben gebracht en hebben voorzien van een accountantsverklaring. Deze effecten waren vooraf helaas niet te voorzien.

De leden van de PvdA-fractie vragen vervolgens of de overschrijding wordt gecompenseerd en zo ja, hoe. In het geval de overschrijding niet wordt gecompenseerd, wil men graag weten of dit bedrag alsnog door de zorgverzekeraar moet worden betaald en wat dat dan betekent voor de premie per verzekerde.

De overschrijding is pas gebleken nadat het jaar waarin deze overschrijding zich voordeed al was afgesloten. Het was daarom niet mogelijk om de overschrijding te compenseren. Deze incidentele tegenvaller komt via de opbrengstverrekening in eerste instantie ten laste van de verzekeraars. Via de nacalculatie worden de verzekeraars weer gecompenseerd via het zorgverzekeringsfonds. Een tekort op dit fonds, zal in latere jaren moeten worden opgevangen door hogere premies. Ik wil hierbij echter benadrukken dat indien we ervoor zouden hebben gekozen de IVA niet versneld af te schrijven en eenmalig te compenseren, deze via de reguliere nacalculatie zouden zijn vergoed, meerjarig het BKZ hadden belast en zodanig eveneens zouden hebben doorgewerkt in de premies. In die zin is er geen sprake van een verschil ten opzichte van een situatie zonder eenmalige compensatie behalve dat de schade nu in één keer is verwerkt en anders over een langere periode zou zijn uitgesmeerd.

Daarop vragen de leden van de PvdA-fractie of er een doorwerking van deze bedragen naar de uitgaven en de kaders 2011, 2012 en volgende jaren is en zo ja, of ik precies kan aangeven hoe deze er uit ziet.

De compensatie voor versnelde afschrijving van IVA betreft een incidentele overschrijding die ten laste is gebracht van het jaar 2010. Net als andere overschrijdingen van de ziekenhuisuitgaven is ook deze overschrijding niet meegenomen in de basis voor de bepaling van de groeiruimte in het Hoofdlijnenakkoord 2012–2015 en werkt daarom niet meerjarig door.

De leden van de PvdA-fractie vragen zich af of het in de lijn der verwachting ligt dat de overschrijding nog verder zal oplopen als gevolg van CBB uitspraken en zo ja, met welk bedrag.

Bij het College voor Bezwaar en Beroep lopen nog een aantal zaken waaronder ook tegen besluiten van de NZa in het kader van de IVA-regeling. Ik kan een verdere overschrijding daarom niet uitsluiten, aangezien ik niet vooruit kan lopen op uitspraken van het College.

Als laatste vragen de leden van de PvdA-fractie of het klopt dat er een oplossing is gevonden op de finale begroting van 2010, het jaar waarop de tegenvaller betrekking heeft en zo ja, hoe deze oplossing er uitziet.

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik graag naar mijn eerdere antwoord op de vraag hoe de overschrijding zal worden gecompenseerd.

Reactie op de inbreng van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie vragen naar de oorzaken van de overschrijding op de beleidsregel Compensatie versnelde afschrijving IVA en wat deze tegenvaller, die in de begroting van 2010 wordt verwerkt, voor de huidige en toekomstige begrotingen betekent. Ook willen de leden van de SP-fractie graag weten hoe deze tegenvaller wordt gedekt en in het bijzonder of deze dekking wordt gezocht buiten de ziekenhuizen of dat deze tegenvaller opgevangen dient te worden binnen het hoofdlijnenakkoord dat de minister met de ziekenhuizen heeft gesloten. Tot slot vragen de leden van de SP-fractie of er op het gebied van de kapitaallasten nog meer tegenvallers te verwachten zijn.

Voor het antwoord op deze vragen verwijs ik de leden van de SP-fractie graag naar de beantwoording van gelijklopende vragen van de PvdA-fractie.